

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "TIBISCUS" DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE DREPT ȘI ADMINISTRATIE PUBLICĂ
STR. LASCĂR CATARGIU NR.6, TIMIȘOARA 300559
TEL/0256 494 655
E-mail: fdap@tibiscus.ro www.fdap.tibiscus.ro

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „TIBISCUS” DIN TIMIȘOARA
1.2. Facultatea	DREPT ȘI ADMINISTRATIE PUBLICĂ
1.3. Departamentul	Drept public
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Studii universitare de licență – ciclul I
1.6. Programul de studii/Calificarea	Drept / Licențiat în drept

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Drept civil. Succesiuni				
2.2. Titularul activității de curs	Lect. dr. BAN CLAUDIU-FLORIN				
2.3. Titularul activității de seminar	Lect. dr. BAN CLAUDIU-FLORIN				
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	VI	2.6. Tipul de evaluare	E
					2.7. Regimul disciplinei - obligatorie

3. Timpul total estimat

3.1. Numărul de ore pe săptămână	3	din care 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat					8
Examinări					2
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual					83
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs cu videopriector
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar

6. Competențe specifice acumulate

6.1. Competențe	C 2.1 Definirea și clasificarea teoriilor, paradigmatelor și principiilor utilizate în studiul dreptului C
-----------------	--

profesionale	<p>2.2 Utilizarea conceptelor și teoriilor din domeniul juridic, pentru explicarea și explicarea textelor de lege (normelor juridice) naționale, europene și internaționale C 2.3 Aplicarea teoriilor, a principiilor și a conceptelor într-un context determinat C 2.4 Analiza datelor preliminare, interpretarea acestora, realizarea de clasificări și a unor delimitări conceptuale</p> <p>C 3.1 Identificarea normelor juridice din sistemul de drept românesc și european și a principalelor instrumente juridice internaționale C3.2 Explicarea și interpretarea normelor juridice naționale, a celor europene și a prevederilor prin utilizarea cunoștințelor însușite C3.3 Identificarea prevederilor legale din legislația românească, europeană sau internațională, aplicabile într-un context determinat C3.4 Realizarea studiului juridic și distingerea între prevederile relevante față de cele irelevante care au incidență în rezolvarea unor situații specifice</p> <p>C4.1 Definirea conceptelor și analiza acestora, precum și metodelor și teoriilor utilizate în interpretarea și compararea instituțiilor din dreptul național, dreptul european și dreptul altor state C4.2 Interpretarea raportului dintre instituțiile dreptului român și cele ale dreptului european și dreptului altor state prin utilizarea metodelor comparative și interpretative C4.3. Realizarea de corelații și comparații între instituții ale sistemului de drept național, european și cele ale altor state într-un context determinat, cu utilizarea metodelor și tehnicilor specifice C4.4 Interpretarea și evaluarea metodelor specifice ce pot fi utilizate pentru determinarea raportului dintre instituțiile dreptului național, ale dreptului european și ale dreptului altor state</p> <p>C 5.1 Identificarea surselor de informare în domeniul dreptului (legislației, doctrinei și jurisprudenței), aplicabile la o problemă de drept, inclusiv utilizarea bazelor de date juridice C5.2 Explicarea și interpretarea surselor de informare din domeniul dreptului (legislația, doctrina și jurisprudența) referitoare la o problemă de drept concretă C5.3 Selectarea informațiilor juridice necesare pentru rezolvarea unei probleme concrete</p>
6.2. Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	. Insusirea cunostintelor privind dreptul succesoral, in scopul asimilarii problemelor teoretice si practice ce fac obiectul disciplinei Definitii si concepte, istoric, locul ramurii in sistemul de drept, mostenirea legala si testamentara, transmisiunea, indiviziunea si imparteala mostenirii.
7.2. Obiectivele specifice	<p>1. Explicarea și interpretarea normelor și a procedurilor specifice moștenirii legale.</p> <p>2. Familiarierea cu normele și procedurile specifice moștenirii Testamentare.</p>

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1.Moștenirea: reguli generale; definire; terminologie; reglementare; felurile moștenirii: moștenirea legală; moștenirea testamentară; coexistența moștenirii legale cu cea testamentară. Deschiderea moștenirii: data deschiderii moștenirii; stabilirea momentului deschiderii moștenirii; importanța datei deschiderii moștenirii. Locul deschiderii moștenirii; noțiunea de loc al deschiderii moștenirii; importanța practică a locului deschiderii moștenirii	Prelegere interactivă	2 ore
2.Condițiile generale ale dreptului de moștenire: capacitatea de a moșteni; persoanele care au capacitate succesorală; persoanele care nu au capacitate succesorală; vocația la moștenire. Nedemnitatea succesorală: definire, caractere, natură juridică; felurile nedemnității succesorală; efectele nedemnității; invocarea nedemnității	Prelegere interactivă	2 ore
3.Moștenirea legală: principiile moștenirii legale; condițiile speciale ale moștenirii legale; vocația succesorală legală; principiile generale ale devoluțiunii legale;	Prelegere interactivă	2 ore

principiul chemării la moștenire a rudelor în ordinea claselor de moștenitori legali; principiul proximității gradului de rudenie între moștenitorii din aceeași clasă; principiul egalității între rudele din aceeași clasă și de același grad de rudenie. Reprezentarea succesorală: definire, natură juridică și domeniu de aplicare; condițiile reprezentării succesore; modul în care operează reglementarea; efectele reprezentării succesore; particularități ale moștenirii imobilelor prin reprezentare în condițiile Legii nr. 18/1991 și Legii nr. 10/2001		
4. Reguli aplicabile claselor de moștenitori legali: clasa I de moștenitori legali; dreptul la moștenire al descendenților; caracterele juridice ale dreptului de moștenire al descendenților. Clasa a II-a de moștenitori legali: ascendenții privilegiați; colaterali privilegiați. Clasa a III-a de moștenitori legali. Clasa a IV-a de moștenitori legali. Drepturile succesore ale soțului supraviețuitor: condițiile speciale cerute soțului supraviețuitor pentru a putea moșteni; drepturile soțului supraviețuitor în concurs cu oricare dintre clasele de moștenitori legali; dreptul special al soțului supraviețuitor asupra mobilierului și obiectelor de uz casnic; Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor. Moștenirea vacantă: natură juridică; fundamentul vocației succesore a statului; importanța determinării naturii juridice; conflictul de legi; procedura atribuirii moștenirii vacante	Prelegere interactivă	2 ore
5. Moștenirea testamentară: testamentul; definire, caractere, cuprins; condițiile de validitate ale testamentului: condiții de fond; condiții de formă; reguli de formă comune tuturor testamentelor; sancțiunea nerespectării formei testamentului; interpretarea și proba testamentului	Prelegere interactivă	2 ore
6. Formele testamentelor: testamentele ordinare: testamentul olograf; testamentul autentic; testamentele privilegiate: testamentul în caz de epidemii, catastrofe, războaie; testamentul marital și fluvial; testamentul militarilor; testamentul persoanelor internate într-o instituție sanitară; reguli comune testamentelor privilegiate; alte forme testamentare; testamentul făcut în străinătate; testamentul internațional	Prelegere interactivă	2 ore
7. Legatul: definire și condiții; clasificarea legatelor: după modalitățile care le afectează; după obiectul lor; forme ale legatului cu titlu particular; Efectele legatelor; ineficacitatea legatelor; revocarea legatelor: revocarea judecătorească; caducitatea legatelor; legatul conjunctiv și dreptul de acrescământ	Prelegere interactivă	2 ore
8. Exheredarea: felurile exheredării; efectele exheredării; nulitatea exheredării. Execuțiunea testamentară: delimitarea execuțiunii testamentare; drepturile și obligațiile executorului testamentar; încetarea execuțiunii testamentare. Limitele dreptului de a dispune prin acte juridice de bunurile succesiunii: oprirea actelor asupra moștenirii nedeschise; substituția fideicomisară: definire și elemente constitutive; condițiile și efectele substituției fideicomisare; legatul rămășiței; substituția vulgară.	Prelegere interactivă	2 ore
9. Oprirea liberalităților care încalcă rezerva succesorală; caracterele juridice ale rezervei succesore; rezerva descendenților, a ascendenților privilegiați și a soțului supraviețuitor; cotitatea disponibilă specială a soțului supraviețuitor. Determinarea masei succesore; reducățiunea liberalităților excesive: căile, ordinea și efectele reducățiunii	Prelegere interactivă	2 ore
10. Transmisiunea moștenirii: dreptul de opțiune succesorală; subiectele dreptului de opțiune succesorală; actul juridic de opțiune succesorală: caractere juridice, condiții de validitate; prescripția dreptului de opțiune succesorală: începutul prescripției; suspendarea și repunerea în termen; acceptarea moștenirii: acceptarea voluntară și acceptarea forțată; acceptarea expresă și acceptarea tacită; efectele acceptării; renunțarea la moștenire: condiții de fond și de formă cerute pentru	Prelegere interactivă	2 ore

renunțare; efectele renunțării; revocarea renunțării		
11. Transmisiunea patrimoniului succesoral: obiectul transmisiunii; cuprinsul activului succesoral; cuprinsul pasivului succesoral; transmisiunea activului moștenirii; transmisiunea pasivului succesoral; categorii de moștenitori care suportă pasivul succesoral; divizarea de drept a pasivului succesoral	Prelegere interactivă	2 ore
12. Dobândirea posesiunii moștenirii: dobândirea de drept a posesiei moștenirii: noțiunea de sezină; moștenitorii sezinari; efectele sezinei; trimiterea în posesie a moștenitorilor legali nesezinari. Predarea legatelor. Procedura succesorală notarială. Certificatul de moștenitor. Petiția de ereditate	Prelegere interactivă	2 ore
13. Indiviziunea și împărțea moștenirii; indiviziunea succesorală; regimul juridic aplicabil indiviziunii; principiile indiviziunii succesorală; consecințele juridice ale indiviziunii succesorală; imprescriptibilitatea dreptului de a cere ieșirea din indiviziune. Raportul donațiilor și al datoriilor: raportul donațiilor: definire, avantaje, delimitare; condițiile obligației legale de raport; persoanele care pot cere raportul donațiilor; donațiile supuse raportului; modurile de efectuare a raportului; evaluarea bunului raportat; căile de realizare a raportului donațiilor; plata datoriilor; divizibilitatea de drept a pasivului succesoral; plata creditorilor; raportul datoriilor	Prelegere interactivă	2 ore
14. Partajul moștenirii: partajul de drept comun, succesoral și judiciar; persoanele care pot cere partajul; capacitatea necesară pentru a cere partajul; obiectul partajului succesoral; formele partajului succesoral; efectul declarativ al partajului succesoral; obligația de garanție între comoștenitori; desființarea partajului; drepturile creditorilor; opoziția la partaj; partajul de ascendent: noțiune și caracter juridice; condițiile partajului de ascendent; efectele împărțelii de ascendent; ineficacitatea partajului de ascendent.	Prelegere interactivă	2 ore

Bibliografie

1. – **Francisc DEAK, Romeo POPESCU**, Tratat de drept succesoral, Editia a IV-a actualizata si completata, Ed. Universul Juridic, București, 2019.
2. **Ilie Urs**, Drept civil, Succesiuni, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
3. **Ioana Nicolae**, Drept civil. Succesiuni. Mostenirea legala, Ed. Hamangiu, 2015;
4. **Ioana Nicolae**, Drept civil. Succesiuni. Mostenirea testamentara, Ed. Hamangiu, 2015
5. **L. Stănciulescu**, **Curs de drept civil. Succesiuni**, Ed. Hamangiu, București, 2012;
6. **D.C. Florescu**, Dreptul succesoral în Noul Cod civil, ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2012;
7. **G. Boroi, L. Stănciulescu**, Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod civil, Partea generală, drepturi reale, obligații, contracte, succesiuni, Ed. Hamangiu, București, 2012;
8. **I. Genoiu**, Dreptul la moștenire în Noul Cod civil, Ed. C.H. Beck, București, 2012;
9. **Jozsef Kocsis, Paul Vasilescu**, Drept civil. Succesiuni, Ed. Hamangiu, București, 2016;
10. **Ilioara Genoiu**, Drept civilo. Succesiuni, Caiet de seminar, Ed. C.H. Beck, București, 2013
11. **V.M. Ciobanu, G. Boroi, T.C. Briciu**, Drept procesual civil, Ed. C.H. Beck, București, 2011;

8.2. Seminar/laborator		Metode de seminarizare	Observații
1. Moștenirea, Moștenirea legală		Exerciții practice Spețe	
2. Reguli aplicabile claselor de moștenitori legali			
3. Moștenirea testamentară Formele testamentelor			
4. Legatul			
5. Exheredarea			

6. Transmisiunea moștenirii		
7. Transmisiunea patrimoniului succesoral		
8. Dobândirea posesiunii moștenirii		
9. .Indiviziunea		
10. Partajul moștenirii		

Bibliografie

1. – **Francisc DEAK, Romeo POPESCU**, Tratat de drept succesoral, Editia a IV-a actualizata si completata, Ed. Universul Juridic, București, 2019.
2. **Ilie Urs**, Drept civil, Succesiuni, Ed. Universul Juridic, Bucuresti, 2017;
3. **Ioana Nicolae**, Drept civil. Succesiuni. Mostenirea legala, Ed. Hamangiu, 2015;
4. **Ioana Nicolae**, Drept civil. Succesiuni. Mostenirea testamentara, Ed. Hamangiu, 2015
5. **L. Stănciulescu**, **Curs de drept civil. Succesiuni**, Ed. Hamangiu, București, 2012;
6. **D.C. Florescu**, Dreptul succesoral în Noul Cod civil, ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2012;
7. **G. Boroi, L. Stănciulescu**, Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod civil, Partea generală, drepturi reale, obligații, contracte, succesiuni, Ed. Hamangiu, București, 2012;
8. **I. Genoiu**, Dreptul la moștenire în Noul Cod civil, Ed. C.H. Beck, București, 2012;
9. **Jozsef Kocsis, Paul Vasilescu**, Drept civil. Succesiuni, Ed. Hamangiu, Bucuresti. 2016;
10. **Ilioara Genoiu**, Drept civilo. Succesiuni, Caiet de seminar, Ed. C.H. Beck, Bucuresti, 2013
11. **V.M. Ciobanu, G. Boroi, T.C. Briciu**, Drept procesual civil, Ed. C.H. Beck, București, 2011;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina contribuie la formarea abilităților profesionale specifice în corelația cu standardele profesionale aplicabile profesiilor juridice.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Răspuns corect la subiecte; activitatea susținută în timpul semestrului; cunoașterea în afara cursului a unor elemente din bibliografia indicată	Examen scris/răspuns la întrebări și o speță	90% răspunsurile la examen; 10% activitatea din timpul semestrului
10.5. Seminar/laborator			
10.6. Standard minim de performanță: să dovedească însușirea minimă a materiei; lucrarea să nu conțină erori grave; activitate minimă în timpul semestrului.			

Data completării
15.04.2022

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
20.02.2022

Semnătura directorului de departament
lector dr. Carmen Părvulescu

